

MARTIN LUTHER

på Sagene

29.10-7.11 2017

Det finnes ingen kilder som knytter Martin Luther til Sagene, Bjølsen eller Ila. Så hit kom han aldri. Men at han har satt spor her, det levnes ingen tvil. I den storslåtte nordkantkatedralen har hans salmetekster og melodier vært en bjekke gjennom generasjoner. Og vi er helt sikre på at katekismeen har vært sentral i skole- og konfirmasjonsundervisning siden 1800-tallet.

Martin Luther ble født 10. november 1483 i Eisleben og døde 18. februar 1546 samme sted. Han ble opprinnelig katolsk prest i augustiner-eremittenes orden. Han fikk en grundig utdannelse av sin orden, og ble professor ved universitetet i Wittenberg. Tidlig i 30-årsalderen utviklet han teologiske synspunkter om kirkens myndighet, sakramentene og mennesket og dets forhold til Gud som – sammen med hans avstandtagen fra kirkelige misligheter, for eksempel innen måten avlat ble praktisert på – ga støtet til reformasjonen og førte til grunnleggelsen av de evangelisk-lutherske kirker. Startpunktet for reformasjonen oppgis tradisjonelt som 31. oktober 1517, den dag han utsendte sine diskusjonsteser mot sider ved avlatspraksisen, som han ifølge en mye omtalt, men noe svakt historisk belagt hendelse spikret opp på kirkedøren i Wittenberg. Men i seg selv representerte ikke denne hendelsen noe skjellsettende brudd. Derimot var det den måten striden mellom Luther og hans motstandere utviklet seg på, både dens stadig eskalerende form og i dens gravitasjon mot teologisk mer sentrale anliggender enn kun sider ved kirkelig botspraksis, som frembragte et ugjenkallelig brudd i løpet av få år. Hans bevegelse fikk noen tilbakeslag i forbindelse med den tyske bondekrigen og da det ikke lyktes å holde de kirkekritiske fraksjoner samlet på grunn av sprikende teologiske standpunkter.

Luthers oversettelser av Bibelen hadde en stor betydning for utviklingen av det tyske språk. Hans salmediktning inspirerte til en oppblomstring av kristen menighetssang også innen andre trossamfunn. Luthers reformasjon sprengte den kirkelige enhet på det kontinentale Vest-Europa og i Nord-Europa, og fikk også store og varige politiske og kulturforandrende konsekvenser.

I høst blir det REFORMASJONSFEST på Sagene

10 dager til ende skal vi markere 500-årsdagen for reformasjonens begynnelse. **Startskuddet er satt til søndag 29. oktober.** Kirkens kor, prester og kantor medvirker i reformasjonsgudstjenesten.

Den historiske merkedagen 31. oktober vil vi markerer med en **orgelkonsert og et kåseri om Luther.** Samme kveld er det boklansering på Litteraturhuset.

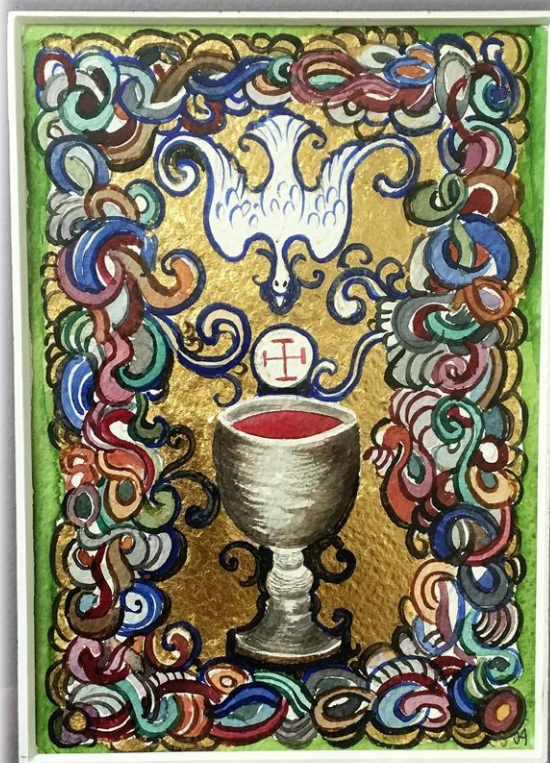
Søndag 5. november er det **Allehelgensdag.** Seinere samme dag blir det også orgelkonsert og kveldsmesse.

Reformasjonsfesten avsluttes tirsdag 7. november med en markering av Fader vår-bønnen hvor bibelens ord og Luthers forklaring smelter sammen med Mendelssohns «O Fader vår i himmerik»-sonate, og Ti Fadervor-meditationer skrevet av den danske komponisten Flemming Chr. Hansen som er et bestillingverk til **500 års jubileet.** Det er første gang dette verket framføres i Norge.

Under reformasjonsfestuken vil det også være **en utstilling** av gamle bibler, salmebøker og andre bøker i Sagene kirke. Samt **en kunstutstilling** hvor kunstneren **Sigrunn Slaathaug** viser malerier.

Hun har bakgrunn i folkekunst-tradisjonen i Telemark, og finner impulser i middelalderkunst, poesi og naturopplevelser. Hun bruker en blandingsteknikk av olje- akvarell-akrylmaling og bladgull på lerret, rispapir, treplate eller akvarellpapir.

Slaathaug har hatt 30-35 utstillinger. De fleste har vært i tilknytning til kirkelige arrangementer i forbindelse til jubler og festivaler. I tillegg har hun hatt flere illustrasjonsoppdrag.

Program

Søndag 29. oktober

kl. 11 REFORMASJONSGUDSTJENESTE i Sagene kirke

Sagenekoret, sokneprest Knut Rygh og kantor Stein Skøyeneie

kl. 13 DÅPSGUDSTJENESTE i Sagene kirke

Tirsdag 31. oktober • 500 års dagen for reformasjonen

kl. 13 ORGELKONSERT i Sagene kirke

Fridthjov Anderssen: **Fantasi over Luthersalmen «Av dypest nød».**

~~«Med Luther smil og glede» foredrag ved Terje Nordby fra Mytekalenderen~~

Kantor Stein Skøyeneie

kl. 19 BOKLANSERING på Litteraturhuset

Marcus Borgs bok hevder vi misforstår kristendommen. Den handler ikke om himmel og helvete og bokstavelig tolkning av Bibelen, men å ta del i Guds lidenskap for verden. Samtale mellom teologene Bjørn Eidsvåg, Notto Thelle, Kari Veiteberg og Knut Rygh.

Arrangør: Kom forlag

Søndag 5. november

kl. 11 ALLEHELGENSGUDSTJENESTE i Sagene kirke

Kapellan Toril Bull-Njaa Larsen, diakon Anne Marie Sverdrup og kantor Stein Skøyeneie

kl. 13 ORGELKONSERT i Sagene kirke

Kantor Stein Skøyeneie spiller musikk av Bach, Sandvold og Guilmannt.

kl. 19 KVELDSMESSE i Ila kirke

Kapellan Toril Bull-Njaa Larsen og kantor Stein Skøyeneie

TIRSDAG 7. november

kl. 13 ORGELKONSERT i Sagene kirke

Felix Mendelssohn-Bartholdy:

Orgelsonate over Luthersalmen «O Fader vår i himmerik»

Flemming Chr. Hansen: **Ti Fadervor-meditationer for orgel**

Kantor Stein Skøyeneie

Kapellan Toril Bull-Njaa Larsen